

Očitovanje Etičkog povjerenstva HUSR-a

Dana 16. 11. 2024. u svojstvu članica Etičkog povjerenstva HUSR-a zaprimili smo prijavu inicijative "Od šutnje do promjene " protiv Marije Pletikose zbog povrede digniteta struke socijalnog rada.

U međuvremenu je održan sastanak Etičkog povjerenstva te smo od gđe Pletikose zatražili očitovanje po zaprimljenoj prijavi kako bismo imali prilike razmotriti i njezinu perspektivu događaja. Prijava se odnosila na izjavu državne tajnice Marije Pletikose nakon tragične smrti djeteta u Centru za rehabilitaciju Rijeka,kojom prilikom se ona obratila javnosti riječima: *“Mi smo ovaj slučaj doživjeli kao jedan od uobičajenih slučajeva, događa se da korisnici preminu...”* Do 11.12. 2024. nismo zaprimili odgovor od gđe Pletikose.

Naglašavamo kako je po profesiji gđa Pletikosa socijalna radnica te je, kao i sve druge pripadnike i pripadnice ove profesije obvezuje Etički kodeks socijalnih radnica i socijalnih radnika RH, bez obzira na mjesto i djelokrug rada (prema navodu iz Etičkog kodeksa HUSR, Završne odredbe: *Kodeks obvezuje sve socijalne radnice i socijalne radnike u Republici Hrvatskoj bez obzira na to jesu li ili nisu članovi HUSR-a, odnosno neke regionalne ili lokalne profesionalne udruge*).

S obzirom na odjek koji je ova izjava imala na korisnice i korisnike, njihove obitelji te na širu javnost i profesionalnu zajednicu, smatramo da je učinjena šteta na nekoliko razina.

Na razini odnosa prema korisnicima riječ je o doista neprimjereno sročenoj izjavi i poruci koja može problematizirati povjerenje u profesionalni pomažući odnos, te pravo svakog korisnika/korisnice da mu/joj se u procesu pružanja pomoći pristupa na način koji uvažava integritet, autonomiju i individualnost osobe.

Na razini odnosa prema profesionalnoj zajednici, također je riječ o neprimjereno sročenoj poruci koja nanosi štetu dignitetu struke s obzirom na to da je riječ o osobi koja obnaša ulogu državne tajnice te ima etičku i profesionalnu odgovornost čuvati i promicati i dignitet profesije.

Na razini odnosa sa širom javnošću također je poslana neprimjerena poruka na štetu povjerenja u procesima pružanja profesionalne pomoći i usluga, jer se stječe dojam da je riječ o rutinskim postupcima “*Mi smo ovaj slučaj doživjeli kao jedan od uobičajenih slučajeva*”, kada se dogodi da korisnik premine te da su “*korisnici uobičajeni slučajevi*” (citirano iz priopćenja M. Pletikose). To svakako nije u skladu s profesionalnim i etičkim ponašanjem socijalne radnice koja još k tome obavlja i ulogu državne tajnice.

S obzirom na sadržaj prijave inicijative "Od šutnje do promjene " koji se odnosi na način priopćavanja poruke od strane gđe Pletikose javnosti (citiramo iz prijave: “*...neizgovorena hladnoća i nedostatak empatije i prema umrlom dječaku, njegovoj patnji, njegovoj obitelji pa i ljudima koji su brinuli o njemu. Ovakvim hladnim i birokratskim stavom Marija Pletikosa šalje poruku javnosti da su socijalni radnici takvi*”) možemo reći da je ovdje riječ o neprofesionalnom ponašanju, koje govori isključivo o gđi Pletikosi, a ne i o socijalnim radnicima i radnicama općenito.

Zaključno, možemo reći da Etički kodeks u svojim temeljnim odredbama (članak 2) navodi kako poštovanje integriteta i dostojanstva korisnika i korisnica između ostalog uključuje: “*...razgovor u skladu s pravilima struke i pravilima kvalitetnog komuniciranja kao i profesionalno korektan razgovor*”. Pravo korisnika na autonomiju, individualnost i uvažavanje integriteta u profesiji socijalnog rada temeljeno je na vrijednosti neponovljivosti svakog pojedinca/pojedinke koji se na svoj neponovljiv način i u svojem neponovljivom kontekstu suočavaju sa životnim teškoćama na sebi svojstven (i također neponovljiv) način. Ova vrijednost dovedena je u pitanje formulacijom nečije životne situacije kao “*uobičajenog slučaja*” te se može smatrati povredom Etičkog kodeksa u smislu kako smo prethodno naveli.

U Zagrebu, 11.12.2024.

Etičko povjerenstvo HUSR-a